

Styre: Fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet
Styresak: 51/25
Møtedato: 17.06.2025
Journalnummer: 2025/61

Studiekvalitetsmelding for studieåret 2024/2025

Ifølge Universitetet i Bergens kvalitetssikringssystem for kvalitet i utdanningen¹ skal alle fakultetene levere en årlig studiekvalitetsmelding til UiB som er utgangspunkt for dialogmøter med universitetsledelsen. I forbindelse med revisjonen av kvalitetssystemet for utdanning, justeres studiekvalitetsmeldingene til å omhandle studieår istedenfor kalenderår. På bakgrunn av fakultetenes studiekvalitetsmøter og dialogmøtene med universitetsledelsen utarbeides UiBs årlige studiekvalitetsmelding som blir presentert for utdanningsutvalget og universitetsstyret.

Følgende tema skal omtales i fakultetenes og UiBs samlede studiekvalitetsmeldinger.

- oppfølging av foregående års studiekvalitetsmelding
- hovedkonklusjoner fra dialogmøter
- gjennomførte og planlagte emne- og programevalueringer
- eventuelle endringer i fakultetets langsiktige plan for studieporteføljeplaner og prioriteringer med kopling til universitetets strategi og utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet.

Utover disse punktene, velger fakultetene selv hvilke tema det er relevant å inkludere i egne meldinger.

Studieutvalget har behandlet fakultetets studiekvalitetsmelding for studieåret 2024/2025 (sak 39/25-6) og kom med følgende uttalelse:

Studieutvalget ber fakultetsstyret vedta studiekvalitetsmeldingen for studieåret 2024/2025, med følgende rettelse:

I siste setning under overskriften «Oppfølging av foregående års studiekvalitetsmelding» legges følgende leddsetning til: «, og en modul i den erfaringsbaserte fellesgraden Bachelor i ledelse.»

Rettelsen er tatt inn i den vedlagte studiekvalitetsmeldingen.

¹https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/uiibs_kvalitetssystem- systembeskrivelse.pdf

Dekan og fakultetsdirektørs merknader

Vi slutter oss til det fremlagte forslaget til fakultetets studiekvalitetsmelding for studieåret 2024/2025, med den endring som Studieutvalget foreslår.

Saken legges frem med følgende

forslag til vedtak:

Fakultetsstyret sier seg tilfreds med den aktiviteten som har vært i studieåret 2024/25, og dokumentasjonen av den. Styret gir sin tilslutning til at studiekvalitetsmeldingen for 2024/25 oversendes studieavdelingen som utgangspunkt for fakultetsledelsens dialogmøte med universitetsledelsen.

Karl Harald Søvig
dekan

Øystein L. Iversen
fakultetsdirektør

05.06.2025
INGVSTR

Vedlegg: Studiekvalitetsmelding 2024/2025 Det juridiske fakultet

Foto.: EivinSenneset

Studiekvalitetsmelding 2024/2025

Det juridiske fakultet

Innhold

Oppfølging av foregående års studiekvalitetsmelding	4
Studiekvalitetstiltak	5
Utvikling og oppfølging som følge av prosjektet «Bedre læring, bedre jurister»	5
Digital kompetanse i jussutdanningen	5
Revisjon av studieordningen	6
Evalueringer	7
Gjennomførte emne- og programevalueringer for siste studieår	7
Planlagte emne- og programevalueringer	7

Oppfølging av foregående års studiekvalitetsmelding

Det juridiske fakultet har ett hovedstudieprogram; det femårige masterprogrammet i rettsvitenskap. Formelt sett har fakultetet også et eget toårig masterprogram i rettsvitenskap hvor det tas opp studenter som har en 3-årig bachelorgrad i rettsvitenskap fra UiS, UiA eller Høgskolen i Innlandet og som fullfører sin mastergrad hos oss. Reelt sett er det likevel snakk om bare ett program fordi studentene som tas opp på toårig program fullfører sin mastergrad i full integrasjon med de to siste studieårene på det femårige masterprogrammet.

Fra høstsemesteret 2024 startet første kull på Master of Laws (LL.M.) programme in EU and EEA Law.

Fakultetets studieutvalg er programstyre for alle fulltidsstudiene ved fakultetet. Studiedekanen er leder for utvalget og for studieprogrammet. Ettersom fakultetet heller ikke har noen institutter, har studieutvalget og studiedekan i praksis også mange av de funksjonene som på andre fakulteter ligger til henholdsvis instituttstyre (eller lignende) og instituttleder. Denne temmelig enkle strukturen og organiseringen medfører at det meste av studiekvalitetsarbeidet ved fakultetet gjennomføres i fortløpende aktivitet og kontakt mellom studiedekan, studieadministrasjon og de ansvarlige for de enkelte emnene på vårt studieprogram. Studentene innlemmes i arbeidet på flere nivåer, primært gjennom Juridisk studentutvalg (JSU). «Dialogmøter» gjennomføres slik fortløpende gjennom året ved vårt fakultet, og eventuelle behov for små og store justeringer og kvalitetsforbedringer fanges raskt opp.

Oppfølgingen av foregående års studiekvalitetsmelding går derfor frem av de tiltak og satsningsområder som kommer frem av meldingen her.

Fakultetet koordinerer også to tverrfakultære erfaringsbaserte masterprogram i henholdsvis kommunal ledelse og i operativ ledelse og myndighetsutøvelse. Disse programmene har egne

programstyrer. I tillegg har fakultetet en modul inn i den erfaringsbaserte fellesgraden Master i offentlig forvaltning, og en modul i den erfaringsbaserte fellesgraden Bachelor i ledelse.

Studiekvalitetstiltak

Utvikling og oppfølging som følge av prosjektet «Bedre læring, bedre jurister»

Prosjektet har vært en sentral drivkraft i utviklingen av studiekvalitet ved masterstudiet i rettsvitenskap de siste årene. Prosjektet ble avsluttet i 2024. Det har styrket integrasjonen mellom utdanning og pedagogisk forskning, og løftet juridisk didaktikk som et selvstendig forskningsfelt. Dette har også resultert i etableringen av en egen forskergruppe ved fakultetet og et nordisk nettverk i samarbeid med CELL ved UiO.

Samtidig har prosjektet også synliggjort at lærings- og vurderingsformer bør utformes og gjennomføres, i lys av forståelse av de enkelte rettsområdenes særlige karakter. For eksempel har ekskursjoner i miljørett gitt studentene bedre forståelse for samspillet mellom juss og samfunn, mens rollespill i barnerett har styrket innsikten i rettsprosessens ulike roller. Vi har også sett at resultater fra forskning på undervisning innenfor ett emne/rettsområde ikke nødvendigvis kan overføres direkte til undervisning i andre juridiske emner. Samtidig har vi erfart at faglig didaktisk diskusjon om nettopp forskjeller og likheter mellom de ulike rettsområdene har vært til inspirasjon for undervisere på ulike emner og studieår.

På undervisningssiden har prosjektet blant annet bidratt til en dreining bort fra monologpregede forelesninger – ikke bare på de involverte emnene, men på studieprogrammet som helhet. Et sentralt mål har vært å redusere bruken av tradisjonelle forelesninger og øke andelen studentaktive læringsformer – til tross for store kull på ca. 350 studenter. Mange forelesere har tatt i bruk digitale responsverktøy for å skape dialog med studentene, og flere har utviklet interaktive forelesninger der studentene deltar aktivt gjennom spørsmål og diskusjon.

Prosjektet har også ført til større variasjon i de oppgavetyperne som studentene arbeider med gjennom sine studier; f.eks. skriver studentene forvaltningsvedtak basert på realistiske saksdokumenter, og behandler saker som medlemmer av Forbrukerklageutvalget.

Som støtte for undervisere har vi utviklet en digital ressursbank med konkrete verktøy og fagdidaktiske råd. Ressursbanken gir hjelp til både generell undervisningsplanlegging og spesifikke utfordringer knyttet til juridisk didaktikk. Den har allerede inspirert Universitetet i Bergen til å utvikle en bredere ressursbank for hele institusjonen.

Prosjektet har også lagt grunnlaget for videre satsinger. Et eksempel er pilotprosjektet «Digital kompetanse i jussutdanningen», som undersøker hvordan vi kan integrere digital forståelse og ansvarlig bruk av kunstig intelligens i jusstudiet.

Digital kompetanse i jussutdanningen

Prosjektet er støttet av Universitetet i Bergen som en del av en større satsing på redesign av masterprogrammer for å integrere digital kompetanse i utdanningen. Fakultetet hadde et solid utgangspunkt for prosjektsøknaden, etter å ha utarbeidet en grundig og forskningsbasert rapport om bruk av KI i undervisning og vurdering.

I prosjektet utvikles det en rekke læringsaktiviteter om KI, samtidig som det gjennomføres kompetansehevingstiltak for ansatte, blant annet i form av foredrag og workshops. Det er også

etablert samarbeid med Det medisinske fakultet om bruk av KI-verktøy til å kommentere oppgaver.

Et sentralt grep i prosjektet er omfordeling og øremerking av 9 studiepoeng på første studieår. Alle fem emner på studieåret er revidert for å integrere KI-tematikk, slik at studentene møter problemstillinger knyttet til muligheter og begrensninger ved KI i alle emner. Det skal gi studentene et felles faglig grunnlag de kan ta med seg videre i studiet.

I emnet JUS391 Juridiske utredninger på 5. studieår utforskes hvordan KI-verktøy kan støtte tverrfaglige juridiske analyser. Studentene introduseres for rettsøkonomiske, rettssosiologiske, rettsfilosofiske og rettspolitiske perspektiver, og undervisningen knyttes tettere til pågående forskning ved fakultetet. Dette skjer blant annet gjennom bidrag fra forskere som er involvert i tverrfaglige prosjekter.

Både emnene på 1. studieår og Juridiske utredninger tester ut opplegget fra studieåret 2025/2026. Arbeidet med å integrere digital kompetanse er nå i gang også på de øvrige studieårene.

Prosjektet inkluderer også formidling til et bredere publikum. Fakultetet har lansert podkasten *KI-LEX*, som publiseres annenhver fredag og tar opp aktuelle temaer i skjæringspunktet mellom juss og kunstig intelligens.

Revisjon av studieordningen

Høsten 2021 startet fakultetet implementeringen av en revidert studieordning. Endringene innebærer blant annet at flere mindre emner er slått sammen til større og mer helhetlige emner, og at det er innført mer varierte vurderingsformer. På første studieår er det også innført bestått/ikke-bestått som vurderingsuttrykk i flere emner. Samtidig videreføres «Bergensmodellen» med tett oppfølging gjennom gruppe- og skrivearbeid, men modellen videreutvikles for å gi studentene trening i flere juridiske teksttyper og vurderingsformer.

Høsten 2025 innføres et nytt og helhetlig femte studieår. Dette innebærer en omfattende faglig og pedagogisk utvikling, med nye fordypningsemner, emnet *Juridiske utredninger*, og et styrket masteropplegg.

Fordypningsemnene er utviklet i sterke fagmiljøer og er tydelig forankret i pågående forskning. Emnene skal ikke overlappe med eksisterende valgemner, og undervisningen skal være studentaktiv og forskningsbasert. Hvert emne gir 20 studiepoeng og tilbyr studentene inngående kunnskap om metodiske utfordringer og teoretiske perspektiver innen rettsområdet. Studentene skal også forberedes på masteroppgaven gjennom større skriftlige arbeider.

Masteroppgaven har fått ny struktur, der 20 studiepoeng er knyttet til selve oppgaven, og 10 studiepoeng til emnet *JUS391 Juridiske utredninger*. Dette emnet skal gi studentene bedre forutsetninger for å gjennomføre større juridiske analyser, både i studiet og i arbeidslivet. Fra høsten 2025 innføres også muntlig forsvar av masteroppgaven.

Et viktig grep i det nye masteropplegget er å integrere kunstig intelligens som en del av den faglige refleksjonen. Studentene skal utfordres til å teste og justere problemstillingene sine i lys av KI-verktøy, og på den måten utvikle en kritisk forståelse av teknologiens rolle i juridisk metode og analyse.

Evalueringer

Fakultetets planer for fremtidige emne- og programevalueringer følger opp de vedtak som er fattet sentralt på UiB for å styrke og revidere studiekvalitetsarbeidet.

Gjennomførte emne- og programevalueringer for siste studieår

I henhold til fakultetets vedtatte tidsplan for evaluering skulle de obligatoriske emnene på 2. og 4. studieår som ble undervist i 2024 ha gjennomført emneevaluering, i tillegg til omtrent en tredjedel av de valgfrie emnene.

Vi har mottatt evaluering fra alle de obligatoriske emnene bortsett fra én. Av de valgfrie emnene har vi mottatt evaluering fra samtlige, bortsett fra fire par søskenemner, hvorav én har fått utsatt frist pga. foreldrepermisjon.

I emneevalueringene kom det frem at flere emneansvarlige etterlyste bedre teknisk utstyr og/eller tavler i seminarrommene, slik at det kan være mulig å bruke tavle og videokanon samtidig. Dette har blitt fulgt opp med eiendomsavdelingen. Ett av emnene meldte om utfordringer med deltakelse på seminargruppene, noe som trolig skyldtes at mange studenter prioriterer gjentak av emner på tidligere studieår. Her har vi åpnet for gjentak til kontinuasjonseksamen i august for å avhjelpe dette. Dersom flytting av gjentaksmuligheter ikke fører til bedre oppmøte i seminarene, vil det vurderes andre tiltak. Ellers er samlet vurdering at emnene fungerer godt og at flere emner har gjort tiltak som oppfordrer til studentaktiv undervisning.

Planlagte emne- og programevalueringer

Fakultetets reviderte studieordning ble iverksatt suksessivt fra høsten 2021. Vi vil foreta en full evaluering av studieprogrammet først etter at alle de fem studieårene har vært gjennomført i ny ordning.

I kalenderåret 2025 er det de obligatoriske emnene på 3. studieår som skal gjennomgå emneevaluering, i tillegg til omtrent en tredjedel av de valgfrie emnene. De nye fordypningsemnene vil også gjennomgå evaluering etter første gjennomføring.